

רשומות

קובץ התקנות

26 באוקטובר 2022

10366

א' בחשוון התשפ"ב

עמוד

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (פטור מחובת רישוי), התשפ"ג-2022 164

תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (פטור מחובת רישוי), התשפ"ג-2022

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016' (להלן – החוק), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"אשראי צרכני" – מתן אשראי למי שהוא צרכן כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981²;

"מיזם" – התקשרות, לרבות המשך התקשרות, לביצוע פעילות כלכלית המיועדת לשם הגשמתה של מטרה מוגדרת בתחום מסוים – בפרק זמן קצוב;

"נגזר", "עסקת מכר חוזר בניירות ערך" – כהגדרתם בחוק הסכמים בנכסים פיננסיים, התשס"ו-2006³;

"סולק" – כהגדרתו בסעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי);

"פקודת השותפויות" – פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975⁴;

"רשם האגודות השיתופיות" – כמשמעותו בסעיף 3 לפקודת האגודות השיתופיות⁵;

"תפעול עסקאות אשראי" – כל שירות או פעולה המבוצעים בין נותן אשראי למקבל אשראי במסגרת עסקת אשראי, לרבות גביית כספים ומענה לפניות בקשר למתן האשראי;

"תקנות האגודות השיתופיות" – תקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשנ"ו-1995⁶.

2. חובת רישוי לפי סעיף 12 לחוק למי שעיסוקו במתן אשראי, לא תחול על אלה – לעניין עיסוק כאמור: פטור מחובת רישוי למתן אשראי

(1) תאגיד שהתאגד במדינה החברה בארגון ה-OECD, המחזיק ברישיון בנק מאת רשות פיקוח במדינה החברה בארגון ה-OECD, שחלות עליו הוראות לעניין איסור הלבנת הון במדינה האמורה, ובלבד שאינו חייב בקבלת רישיון לפי חוק הבנקאות (רישוי);

(2) תאגיד הנמצא בשליטת תאגיד המנוי בפסקה (1), או בשליטת בעל השליטה בתאגיד כאמור, המפוקח במדינה החברה בארגון ה-OECD לעניין מתן אשראי, ושחלות עליו הוראות לעניין איסור הלבנת הון במדינה האמורה, ובלבד שאינו עוסק בישראל במתן אשראי צרכני;

(3) תאגיד שהתאגד במדינה החברה בארגון ה-OECD ושחזיק ברישיון לעסוק בביטוח מאת רשות הפיקוח במדינה החברה בארגון ה-OECD, המפוקח במדינה החברה בארגון ה-OECD לעניין מתן אשראי, ושחלות עליו הוראות לעניין איסור הלבנת הון במדינה האמורה, ובלבד שאינו עוסק בישראל במתן אשראי צרכני;

¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 1098; התשפ"ב, עמ' 328.

² ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשפ"א, עמ' 175.

³ ס"ח התשס"ו, עמ' 286; התשע"ח, עמ' 414.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 28, עמ' 549; התשע"ה, עמ' 156.

⁵ חוקי א"י, כרך א', עמ' 336; ס"ח התשע"ח, עמ' 408.

⁶ ק"ת התשנ"ו, עמ' 246; התשס"ו, עמ' 963.

(4) תאגיד שעיסוקו הוא בעסקאות נגזרים או בעסקאות מכר חוזר בניירות ערך או בהשאלה של ניירות ערך, או שעיסוקו במתן שירותי מסחר בניירות ערך כהגדרתם בחוק ניירות ערך, לחשבונם של אחרים או לחשבונם העצמי; וכן תאגיד כאמור שהתאגד במדינה החברה בארגון ה-OECD, שרשות פיקוח במדינה החברה בארגון ה-OECD מפקחת עליו ושהוא רשאי לעסוק, בין השאר, במתן אשראי אגב ביצוע פעילות העסקאות או שירותי המסחר כאמור, והכול לעניין מתן אשראי אגב ביצוע פעילות העסקאות או שירותי המסחר כאמור;

(5) תאגיד שמתקיימים בו כל אלה:

(א) בעל רישיון מורחב למתן אשראי מחזיק בכל אמצעי השליטה בו (להלן בפסקה זו – בעל השליטה), למעט אלה:

(1) אמצעי שליטה שמחזיק נאמן לתעודות התחייבות כמשמעותן בפסקת משנה (ב)(2);

(2) אמצעי שליטה שמחזיק אחד מהמנויים להלן, כערובה לחיוב, לחוב שנוצר לפי פסקת משנה (ב)(2):

(א) בעל רישיון מורחב למתן אשראי;

(ב) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

(ג) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על קיפות גמל;

(ד) נאמן לתעודות התחייבות כמשמעותן בפסקת משנה (ב)(2);

(ה) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי);

(ו) סולק;

(ז) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי;

(ב) הוא עוסק בשני אלה בלבד:

(1) רכישת עסקאות אשראי שעשה בעל השליטה, מאת בעל השליטה;

(2) גיוס חוב באמצעות הסכמי הלוואה או הנפקת תעודות התחייבות כהגדרתן בסעיף 35א לחוק ניירות ערך, ובלבד שסכום הערך הנקוב של תעודות ההתחייבות, שהנפיקו התאגיד, בעל השליטה ותאגידים דומים אחרים שבשליטתו, לא יעלה על התקרה כמשמעותה בפסקה (א)(8) בהגדרת "מתן אשראי" בסעיף 21(ב) לחוק הבנקאות (רישוי);

(ג) העוסק בתפעול עסקאות האשראי האמורות בפסקת משנה (ב)(1) הוא בעל השליטה או מתפעל אחר שהוא בעל רישיון מורחב למתן אשראי, ובעל השליטה הסכים לכך שיראו אותו כאחראי לקיום הוראות הדין החלות בקשר לעסקאות האמורות על מי שמעמיד אשראי, כאילו הוא נותן האשראי בעניינן;

(6) שותפות כהגדרתה בפקודת השותפויות, או שותפות חוץ כהגדרתה בסעיף 74 לפקודה האמורה, שמתקיימים בה כל אלה:

(א) היא הוקמה לצורך השקעה במיזם מסוים והיא עוסקת במיזם זה בלבד;

(ב) העוסק בתפעול עסקאות האשראי האמורות בפסקת משנה (א) הוא השותף הכללי או מתפעל אחר שהוא בעל רישיון מורחב למתן אשראי, והשותף הכללי

הסכים לכך שיראו אותו כאחראי לקיום הוראות הדין החלות בקשר לעסקאות האמורות על מי שמעמיד אשראי, כאילו הוא נותן האשראי בעניינן;

(7) תאגיד שמתקיימים בו כל אלה:

(א) הוא משמש אך ורק לצורך גיוס כספים מאת משקיעים, והשקעתם במיזם מסוים ובמיזם זה בלבד;

(ב) בעל רישיון מורחב למתן אשראי מחזיק בשמונים אחוזים בכל סוג של אמצעי השליטה בתאגיד לפחות (להלן בפסקת משנה זו – בעל השליטה); במסגרת החוקה זו יובאו בחשבון גם אמצעי שליטה שנמצאים בבעלותו של בעל השליטה, ושמוחזקים בידי אחד מהמנויים להלן, כערובה לחיוב:

(1) בעל רישיון מורחב למתן אשראי;

(2) מבטח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח;

(3) חברה מנהלת כהגדרתה בחוק הפיקוח על קופות גמל;

(4) תאגיד בנקאי ותאגיד עזר כהגדרתם בחוק הבנקאות (רישוי);

(5) סולק;

(6) בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי;

(ג) החזקותיו של כל אחד מבעלי אמצעי השליטה בתאגיד, שאינו בעל השליטה, לא יעלו על 10 אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בתאגיד;

(ד) העוסק בתפעול עסקאות האשראי שמבצע התאגיד הוא בעל השליטה או מתפעל אחר שהוא בעל רישיון מורחב למתן אשראי, ובעל השליטה הסכים לכך שיראו אותו כאחראי לקיום הוראות הדין החלות בקשר לעסקאות האמורות על מי שמעמיד אשראי, כאילו הוא נותן האשראי בעניינן;

(8) תאגיד העוסק במתן אשראי לתאגידי עסקים בלבד – לעניין מתן אשראי כאמור, ובלבד שמתקיימים בו כל אלה:

(א) סך כל האשראי שנותר התאגיד בעסקת אשראי בודדת לא פחת מ־3 מיליון שקלים חדשים;

(ב) התאגיד מקבל האשראי אינו קבוצת רכישה;

בפסקה זו –

”גורם מארגן” – מי שפועל בעצמו או באמצעות אחר לארגון קבוצת רוכשים לצורך הרכישה, לרבות הכנת המסגרת החוזית;

”קבוצת רכישה” – קבוצת רוכשים המתארגנת לרכישת נכס או שירות, או זכות לאחד מאלה, באמצעות גורם מארגן, ובלבד שהרוכשים בקבוצה מחויבים למסגרת חוזית;

”תאגיד עסקי” – תאגיד שאינו מוסד ללא כוונת רווח כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל”ו-1975;

⁷ ס”ח התשל”ו, עמ’ 52; התשפ”ב, עמ’ 247.

(9) מי שעיסוקו במתן אשראי לתאגידים, שעיסקו עיסוקם הוא במחקר ופיתוח או ייצור של מוצרים או תהליכים חדשניים ועתירי ידע, ושהסיכון בהשקעה בהם גבוה מהמקובל בהשקעות אחרות – לעניין מתן אשראי לתאגידים כאמור;

(10) אגודה שרשם האגודות השיתופיות סיווג, לפי תקנות האגודות השיתופיות, בסיווג של מושב עובדים או כפר שיתופי – לעניין מתן אשראי לחבריה או לתאגידים שבשליטתה;

(11) אגודה שכל חבריה הם גופים כמפורט להלן – לעניין מתן אשראי לחבריה, לחברי חבריה או לתאגידים שבשליטת חבריה:

(א) אגודה להתיישבות, כהגדרתה בסעיף 13(א)(17) לחוק;

(ב) אגודה שרשם האגודות השיתופיות סיווג, לפי תקנות האגודות השיתופיות, בסיווג של מושב עובדים, כפר שיתופי או אגודה חקלאית;

(ג) תאגיד בשליטתה המלאה של אגודה כאמור בפסקת משנה (א) או בפסקת משנה (ב);

(12) תאגיד שכל אמצעי השליטה בו מוחזקים על ידי אגודה שחבריה הם אגודות שרשם האגודות השיתופיות סיווג, לפי תקנות האגודות השיתופיות, בסיווג של קיבוץ שיתופי, קיבוץ מתחדש, מושב שיתופי, מושב עובדים, כפר שיתופי או אגודה חקלאית – לעניין מתן אשראי לחברי האגודה או לתאגידים שבשליטתם;

(13) חברה לתועלת הציבור שהוקמה עד יום ז' בסיוון התשע"ז (1 ביוני 2017) ושהתנועה הקיבוצית כמשמעותה בתקנה 2(15) לתקנות האגודות השיתופיות, מחזיקה בכל אמצעי השליטה בה, בין במישרין ובין בידי תאגידים הנמצאים בשליטה מלאה של תנועה קיבוצית כאמור – לעניין מתן אשראי לתאגידים שבשליטת התנועה הקיבוצית, לחברי התנועה הקיבוצית ולתאגידים שבשליטתם, ולחברי חבריה של התנועה הקיבוצית;

(14) תאגיד שאגודה להתיישבות כהגדרתה בסעיף 13(א)(17) לחוק או אגודה כאמור בפסקה (10), מחזיקה את כל אמצעי השליטה בו – לעניין מתן אשראי לחברי האגודה או לתאגידים שבשליטתם.

3. חובת רישוי לפי סעיף 12 לחוק למי שעיסוקו במתן שירות בנכס פיננסי, לא תחול על אלה – לעניין עיסוק כאמור:

פטור מחובת רישוי למתן שירות בנכס פיננסי

(1) תאגיד כאמור בתקנה 2(1) עד (4) – לעניין מתן שירות בנכס פיננסי, בשינויים המחויבים;

(2) סוכן ביטוח כהגדרתו בחוק הפיקוח על הביטוח – לעניין החזקת כספים שגבה ממבוטחים בחשבון נפרד, שינהל כנאמן של מבטח כהגדרתו בחוק האמור, לפי הוראות שנתן הממונה לפי סעיף 30(1) לחוק האמור;

(3) מי שעוסק במתן שירותי תפעול כהגדרתם בסעיף 3(ג) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ושירותי סליקה פנסיוניים) התשס"ה-2005⁸ – לעניין מתן שירותי תפעול כאמור;

⁸ ס"ח התשס"ה, עמ' 918; התשע"ט, עמ' 252.

(4) אחד מן המנויים להלן, המנהל נכסים פיננסיים בחשבון נאמנות ללקוחותיו, לרבות באמצעות חשבון נאמנות – לעניין ניהול נכסים פיננסיים כאמור:

(א) עורך דין;

(ב) רואה חשבון;

(ג) מי שמונה לנאמן לפי חוק או לפי החלטת בית משפט, לרבות אלה:

(1) מי שמשמש נאמן לקרן כמשמעותו בסעיף 4 לחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד–1994, ויושב ראש הרשות אישר, לפי סעיף 9 לחוק האמור;

(2) מי שמשמש נאמן לתעודות התחייבות כמשמעותו בפרק ה' לחוק ניירות ערך;

(3) מי שמשמש נאמן כהגדרתו בסעיף 102(א) לפקודת מס הכנסה⁹, לעניין הקצאת מניות לעובדים לפי הסעיף האמור;

(5) בית מלון כהגדרתו בחוק שירותי תיירות, התשל"ו–1976¹⁰, המחזיק ברישיון עסק לעניין אירוח ולינה לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג–2013¹¹ – לעניין עסקה להמרת מטבע של מדינה אחת במטבע של מדינה אחרת (להלן בפסקה זו – עסקת המרה), שמתקיימים בה כל אלה:

(א) עסקת ההמרה נעשתה לאורח בית המלון המתאכסן במלון ללילה אחד לפחות, והאורח הוא תושב זר;

(ב) שווי אחד מהמטבעות שהומרו במסגרת עסקת ההמרה אינו עולה על 250 דולר אמריקאי ליום, לכל אורח;

(6) בעל רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי כהגדרתה בסעיף 25 לחוק – לעניין מתן שירות בנכס פיננסי שניתן אגב הפעלה של מערכת לתיווך באשראי.

4. תחילתן של תקנות אלה (להלן – התקנות העיקריות) ביום כ"ח בטבת התשפ"ב (1 בינואר 2022) (להלן – יום התחילה).

5. בתקופה שמיום התחילה עד יום כ' בטבת התשפ"ד (1 בינואר 2024), יראו כאילו –
(1) בתקנה 1 לתקנות העיקריות –

(א) אחרי ההגדרה "אשראי צרכני" נאמר:

"מדינה מוכרת" – ארצות הברית של אמריקה, מדינה החברה באיחוד האירופי או בריטניה¹²;

(ב) אחרי ההגדרה "רשם האגודות השיתופיות" נאמר:

"שירותי תשלום" – כהגדרתם בחוק שירותי תשלום, התשע"ט–2019¹³;

(2) בתקנה 2 לתקנות העיקריות, אחרי פסקה (14) נאמר:

"(15) תאגיד שהתאגד במדינה מוכרת, המחזיק ברישיון לעסוק בשירותי תשלום מאת רשות הפיקוח במדינה מוכרת, המפוקח במדינה מוכרת לעניין שירותי

⁹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 308; התשע"ט, עמ' 251.

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ב, עמ' 246.

¹¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 228; התשס"ו, עמ' 322.

¹² ק"ת התשע"ג, עמ' 821; התש"ף, עמ' 2038.

¹³ ס"ח התשע"ט, עמ' 201; התש"ף, עמ' 2790.

תשלום, שחלות עליו הוראות לעניין איסור הלבנת הון במדינה האמורה, לרבות לגבי פעילותו בישראל, והוא רשאי לעסוק ומפוקח, במסגרת רישיונו כאמור, במתן אשראי אגב שירותי תשלום, ובלבד שלגבי מתן האשראי יחול חוק אשראי הוגן, התשנ"ג-1993¹⁴, וכי לתאגיד יש מען למסירת כתבי בית דין בישראל; פטור כאמור בפסקה זו יחול אך ורק לגבי פעילות שנחשבת למתן אשראי אגב תשלום כמשמעותו בדין החל במדינה המוכרת שבה קיבל התאגיד רישיון¹⁵;

(3) בתקנה 3 לתקנות העיקריות, אחרי פסקה (6) נאמר:

"(7) תאגיד, שהתאגד במדינה מוכרת, המחזיק ברישיון לעסוק בשירותי תשלום מאת רשות הפיקוח במדינה מוכרת, המפוקח במדינה מוכרת לעניין שירותי תשלום, שחלות עליו הוראות לעניין איסור הלבנת הון במדינה האמורה, לרבות לגבי פעילותו בישראל; תאגיד כאמור רשאי לעסוק בשירותי תשלום בישראל רק לעניין פעילות המותרת לו ברישיון שירותי התשלום שקיבל מאת רשות הפיקוח במדינה המוכרת ורק לעניין כספים שאינם מטבעות וירטואליים."

6. (א) מי שחלה עליו חובה לקבלת רישיון לפי החוק, ושהיה פטור מחובת רישוי כאמור הוראת מעבר לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים) (פטור מחובת רישוי) (הוראת שעה), התשע"ט-2018¹⁶ (להלן בתקנה זו – עוסק), ערב יום תחילתן של תקנות אלה, רשאי להמשיך בעיסוקו גם אם אין בידו רישיון כאמור, ובלבד שהעוסק הגיש בקשה לקבלת רישיון בתוך 60 ימים מיום פרסומן של תקנות אלה, קיבל אישור מאת המפקח על הגשת בקשה כאמור וכל עוד לא ניתנה החלטת המפקח בבקשתו.
- (ב) בלי לגרוע מהאמור בתקנת משנה (א), עוסק לא יהיה חייב בחובת רישיון לגבי עסקאות שבוצעו ערב יום פרסומן של תקנות אלה, ובלבד שעסקאות אלה יגיעו לסיומן לא יאוחר משבע שנים מיום הפרסום.

כ"ד באלול התשפ"ב (20 בספטמבר 2022)
(חמ 5112-3)

אביגדור ליברמן
שר האוצר

¹⁴ ס"ח התשנ"ג, עמ' 174; התשע"ט, עמ' 48.
¹⁵ ק"ת התשע"ט, עמ' 314; התשפ"א, עמ' 882.

